

Аналітична довідка за результатами моніторингового дослідження
«Рівень сформованості компетентності зі збереження здоров'я
учнів 4-х класів ЗНЗ м. Києва»
(демоверсія)

На виконання наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 08 листопада 2013 р. № 835 «Про організацію та проведення моніторингового дослідження «Рівень сформованості компетентності зі збереження здоров'я учнів 4-х класів ЗНЗ м. Києва» 17 грудня 2013 р. в загальноосвітніх навчальних закладах м. Києва було вперше проведено моніторингове дослідження вивчення рівня сформованості компетентності зі збереження здоров'я учнів 4-х класів засобами предмета «Основи здоров'я».

Завдання, визначені в програмі дослідження, виконані повністю. За результатами дослідження підготовлено аналітичну довідку.

Навчальні заклади міста, які брали участь у моніторинговому дослідженні, отримали такі дані:

- результати виконання завдань тестового зошита кожним учнем за рівнями навчальних досягнень;
- результати виконання завдань тестового зошита за рівнями навчальних досягнень учнями кожного класу, району;
- зведені результати виконання завдань учнями загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва.

Для ознайомлення з результатами дослідження широкого кола педагогів та громадськості міста підготовлено презентації: загальні результати дослідження по м. Києву і за районами.

Отже, навчальні заклади – учасники дослідження, – мають можливість ознайомитися зі своїми результатами, проаналізувати та порівняти їх із середніми показниками по району та місту. За необхідності внести корективи до планування роботи, спрямованої на формування у молодших школярів здоров'язбережувальної компетентності.

Тема дослідження

Компетентність зі збереження здоров'я учнів 4-х класів ЗНЗ м. Києва

Об'єкт дослідження – формування компетентності зі збереження здоров'я учнів початкових класів шляхом вивчення предмета «Основи здоров'я»

Предмет дослідження – рівень сформованості компетентності щодо збереження здоров'я учнів 4-х класів ЗНЗ м. Києва

Мета дослідження:

- визначити рівень сформованості компетентності зі збереження здоров'я учнів 4-х класів ЗНЗ м. Києва засобами предмета «Основи здоров'я»;
- виявити чинники, які впливають на формування здоров'язбережувальної компетентності четвертокласників.

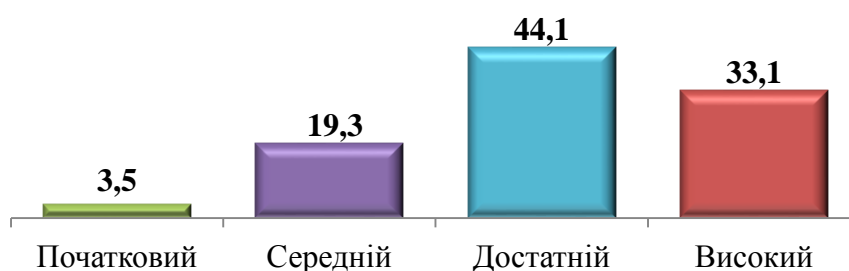
Характеристика тесту з основ здоров'я як інструменту дослідження

Рівень сформованості компетентності зі збереження здоров'я учнів 4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва було визначено за допомогою тесту. Зміст навчального матеріалу тесту відповідав темам предмета «Основи здоров'я», які вивчаються в 1 – 4 класах за чинною програмою.

Час, відведений на виконання тестових завдань, – 40 хвилин.

Учням пропонувалися тестові зошити двох варіантів із 19 життєвими ситуаціями і завданнями до них. Усі завдання тесту закритого типу. Сімнадцять із них – на вибір правильного варіанта відповіді серед чотирьох запропонованих і по одному завданню – на встановлення відповідності і послідовності.

Розподіл учнів 4-х класів за рівнями навчальних досягнень, %

Висновки за результатами проведеного дослідження

Моніторингове дослідження «Рівень сформованості компетентності зі збереження здоров'я учнів 4-х класів ЗНЗ м. Києва» проведено відповідно до програми. Поставлені цілі й завдання виконані повністю.

Уперше в м. Києві за допомогою тестування визначено рівень сформованості компетентності зі збереження здоров'я учнів 4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів засобами предмета «Основи здоров'я». Таким чином, започатковано систему тестів щодо вивчення здоров'язбережувальних навичок випускників початкової школи столиці.

За результатами тестування компетентність зі збереження здоров'я четвертокласників міста Києва сформована на достатньому рівні навчальних досягнень.

В учнів 4-х класів найкраще сформовані компетентності щодо:

- запобігання проявів негативних емоцій, що можуть спричинити конфлікти;
- використання телефонів служб екстреної допомоги;
- визначення вікової категорії людей;
- профілактики й лікування плоскостопості;
- розуміння наслідків неправильної постави у дитячому віці;
- захисту від укусів кліщів та профілактики отруєння лісовими ягодами;
- правильного поводження з бродячими собаками;
- розпізнавання за відповідними знаками пожежонебезпечних предметів та предметів, що містять отруйні для організму людини речовини;
- запобігання розповсюдженню інфекційних хвороб;
- профілактики зараження ВІЛ;
- дій у випадку витоку побутового газу, зокрема, у вечірній час;
- загартовування організму, використовуючи всі природні чинники.

Під час тестування учнів було проведено анкетування класних керівників (учителів з предмета «Основи здоров'я»).

За результатами анкетування визначено чинники, що можуть позитивно вплинути на формування здоров'язбережувальної компетентності четвертокласників:

- забезпечення учнів підручниками;
- проведення нестандартних уроків «Основи здоров'я»;
- моделювання на уроках життєвих ситуацій;
- застосування наочності;
- використання завдань у тестовій формі як форми контролю навчальних досягнень;
- залучення батьків до виконання окремих практичних завдань;
- рівень кваліфікації вчителя (вища категорія);
- досвід роботи вчителя (20 і більше років педагогічного стажу).

Рекомендації за результатами дослідження

Відповідно до результатів дослідження є підстави сформулювати методичні рекомендації для вчителів, які викладають предмет «Основи здоров'я» у випускників початкової школи, а саме:

1. За результатами дослідження необхідно удосконалити формування в учнів таких поведінкових навичок:
 - правильне поводження з агресивно налаштованими бродячими собаками;
 - здійснення першочергових заходів у випадку займання побутових електроприладів;
 - надання першої допомоги при носовій кровотечі та потраплянні порошинки в око;
 - рятувальні дії у задимленому приміщенні;
 - гасіння одягу на людині під час пожежі;
 - вибір харчових продуктів із найбільшою (найменшою) місткістю вуглеводів і жирів;
 - знаходження безпечного місця перебування під час природних лих (грози і землетрусу);

- безпечне пересування тротуаром і узбіччям дороги;
 - комплексний догляд за ротовою порожниною;
 - безпечний перехід дороги з нерегульованим пішохідним переходом.
2. Звернути увагу на методи, прийоми та форми навчання і виховання, які, на думку анкетованих колег, можуть сприяти підвищенню ефективності уроків з предмета «Основи здоров'я»:
- проведення нестандартних уроків;
 - моделювання на уроках життєвих ситуацій для відтворення і коригування, за потребою, відповідних моделей поведінки учнів;
 - застосування наочності;
 - використання завдань у тестовій формі як форми контролю навчальних досягнень;
 - залучення батьків до виконання окремих практичних завдань.
3. З метою удосконалення здоров'язбережувальної компетентності четвертокласників бажано провести виховні заходи (бесіди, вікторини, екскурсії) за темами, які виявилися проблемними для учнів під час тестування.
4. Ознайомити батьків із індивідуальними результатами їхніх дітей і по можливості надати рекомендації щодо формування навичок здоров'язбереження.

З огляду на статистичні дані, отримані за результатами дослідження, вважаємо за необхідне привернути увагу вчителів початкових класів, учителів з основ здоров'я, адміністрації навчальних закладів і всіх спеціалістів, причетних до охорони здоров'я молодших школярів м. Києва, що несформованість певних навичок здоров'язбереження може не просто зашкодити здоров'ю дітей, а й призвести до найгірших наслідків. Так, із усіх навичок здоров'язбереження, сформованість яких досліджувалася, в окрему групу слід виділити наступні:

- самозахист від агресивних бродячих собак,

- першочергові дії при займанні побутових електроприладів і витоку газу,
- надання допомоги при носовій кровотечі,
- рятування із задимленого приміщення,
- правильні дії щодо гасіння одягу на людині під час пожежі,
- дії під час грози у лісі та при землетрусі,
- пересування тротуаром та узбіччям доріг,
- розпізнавання попереджувальних знаків залізничного переїзду,
- застосування номерів телефонів служб екстреної допомоги,
- перехід вулиці з двостороннім рухом і нерегульованим пішохідним переходом,
- розпізнавання знаків на пожежонебезпечних і вибухонебезпечних предметах.